

К.О. Назарова, д-р. екон. наук, доц. (*Київський національний торговельно-економічний університет*)

ПРАКСЕОЛОГІЯ КОНЦЕПЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ СИНЕРГІЇ В УМОВАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ІННОВАЦІЙ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Синергія внутрішнього та зовнішнього аудиту (або "аудиторська синергія")- це ефективна взаємодія внутрішнього та зовнішнього аудиту, відповідно до якої отриманий результуючий ефект будь-якої природи перевищує алгебраїчну суму його складових і виявляється в точках аудиторської емерджентності, що утворює системний синергійний підхід до підсилення переваг двох видів аудиту та сприяє визначенню синергійного ефекту від їх взаємодії.

Аудиторська синергія повною мірою відповідає транспарентному вектору розвитку аудиту, який обумовлений усвідомленням транспарентності як загальної ідеї сучасної цивілізації, збільшенням обсягів потоків капіталу та стрімким розвитком засобів масової комунікації. Перебуваючи у постійному пошуку інвесторів, власники суб'єктів господарювання, усвідомлюючи необхідність підвищення рівня їх інформаційної прозорості, шукають шляхи для кількісного та якісного удосконалення механізмів розкриття фінансової та нефінансової інформації. Транспарентний вектор розвитку аудиту корелюється з обґрунтованими прагненнями держави гарантувати значній кількості юридичних та фізичних осіб побудову системи національних рахунків на підставі перевіреної, підтвердженої та якісної інформації, оскільки на сьогодні достовірність своєї фінансової звітності підтверджено незначною часткою суб'єктів господарювання.

Окремо необхідно зауважити, що синергія внутрішнього та зовнішнього аудиту, відповідно до концепції, передбачає отримання від ефективної взаємодії двох видів аудиту конкретного результату-синергійного ефекту. Праксеологія як наука про принципи та методи ефективної діяльності людей на рівні окремої особи, колективу, зокрема щодо прийняття ними рішень, мотивів та їх реалізації [1, Т.3, с.38; 2, с.867], дає можливість в сфері аудиту визначити, чи дійсно досягла взаємодія внутрішнього та зовнішнього аудиту визначеної мети. Узагальнення результатів аудиторської синергії передбачає групування та систематизацію її результатів, необхідних в подальшому для прийняття управлінських рішень.

Відповідно до концепції синергії внутрішнього та зовнішнього аудиту необхідно, по перше, визначити, що особливість узагальнення в її межах отриманих результатів полягає у тому, що аудитор, логічно,

повинен врахувати результати і внутрішнього, і зовнішнього аудиту. По-друге, отримані узагальнені результати повинні довести наявність синергічного ефекту або його спростувати, тобто виявити антисинергічний ефект.

Важливо, що аудиторська синергія спрямована на отримання синергічного ефекту, що визначається її логікою і концепцією. Досліджуючи теоретичні засади взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту, її потреби, потенціал та прагнення отримати синергічний ефект, економічна наука та практика потребують розробок щодо синергічного підходу до узагальнення та визначення такого результату, коли буде досягнений додатковий, синергічний ефект, тобто буде доведено, що синергія двох видів аудиту відповідає формату " $1+1>2$ ", " $2+2>4$ " тощо. Зрештою синергічний підхід, а також виявлений у результаті цього потенціал спрямовані на те, щоб аудит став більш ефективним.

Оскільки *ефективність* – це здатність давати ефект, результативність процесу, проекту тощо, які визначаються як відношення ефекту, результату до витрат, що забезпечили цей результат [1, Т.1, с.508], в умовах синергії внутрішнього та зовнішнього аудиту нагальною проблемою постає необхідність визначити, скільки витрат суб'єкт господарювання зазнав на проведення і внутрішнього, і зовнішнього аудиту, а також який ефект внаслідок цих витрат суб'єкт господарювання отримав.

Враховуючи, що розрахунок витрат на проведення обох видів аудиту з практичної точки зору не являє собою значної складності (здійснюється шляхом простого підрахунку), головним для оцінки результатів синергії внутрішнього та зовнішнього аудиту стає показник, який безпосередньо, прямо впливає на ефективність аудиту, – ефект. Ефект – це досягнутий результат у різних формах вияву, матеріальному, грошовому, соціальному та ін. [112, Т.1, с.505].

Ефект від проведення аудиту з математичної точки зору являє собою простий алгебраїчний підрахунок усіх видів ефектів, які отримані в результаті синергії внутрішнього та зовнішнього аудиту: економічного, соціального тощо. Окремо необхідно підкреслити, що надзвичайно неоднозначна при цьому методика розрахунку саме соціального ефекту.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр "Академія", 2000-2002.
2. Большой экономический словарь / под ред. А.Н. Азрилияна. – 7-е изд., доп. – М.: Институт новой экономики, 2008. – 1472 с.